

Skötselplaner för naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen, revidering

Förslag till samhällsbyggnadsnämndens beslut

1. Stadsmiljökontorets förslag till reviderade skötselplaner för naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen tillstyrks.

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Reviderade skötselplaner för naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen tillstyrks i enlighet med Stadsmiljökontorets förslag.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Reviderade skötselplaner för naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen fastställs.

Ärende

Alla naturreservat ska ha en skötselplan som styr arbetet med att vårda och utveckla reservatets värden. En skötselplan bör uppdateras med viss regelbundenhet och för de tre kommunala naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen föreslås här en revidering av befintliga skötselplaner.

Skötselplaneförslagen har varit ute på samråd och efter vissa justeringar och kompletteringar finns slutliga förslag framtagna för fastställande.

Beslutsunderlag:

1. Tjänsteskrivelse - Skötselplaner för naturreservaten Viggeby, Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen, revidering, 2018-11-15
2. Bilaga 1 - Viggeby naturreservat – skötselplan 2018
3. Bilaga 2 - Vidingsjöskogens naturreservat – skötselplan 2018
4. Bilaga 3 - Ullstämmaskogens naturreservat – skötselplan 2018

Bakgrund

Naturreservat kan bildas både av staten och av kommuner, enligt 5 kap. 4 § miljöbalken. I Linköpings kommun finns det för närvarande sju kommunalt beslutade eller förvaldade naturreservat (Kärna mosse, Motala ströms ravin, Tinnerö eklandskap, Vallaskogen, Vidingsjöskogen, Viggeby och Ullstämmaskogen). Förutom själva reservatsbeslutet med syfte och föreskrifter ska det finnas en fastställd skötselplan som styr reservatsförvaltningen med mål och åtgärder. Denna skötselplan bör revideras regelbundet, som ett riktmärke ungefär vart tionde år. I ett pågående EU-stött projekt, *LIFE Bridging the gap*, med inriktning på utveckling av ekmiljöer i utvalda Natura 2000-områden, ingår att revidera skötselplanerna för fyra kommunala naturreservat – Tinnerö eklandskap, Viggeby, Vidingsjöskogen samt Ullstämmaskogen.

Skötselplanerna för dessa är alla mer än tio år gamla. Skötselplanen för Tinnerö eklandskap har tidigare i höst fått en reviderad skötselplan fastställd. I detta ärende ska reviderade skötselplaner för de andra tre reservaten fastställas. Framtagandet har skett med hjälp av naturvårdskonsult och förslagen har varit ute på samråd.

Ekonomiska konsekvenser

Kostnader för de kommunala naturreservaten är kopplade till kommunens driftbudget för förvaltning av naturreservat. Större utvecklingsåtgärder för naturvård, rekreation eller ökad tillgänglighet är beroende av tillkommande beslut och finansiering med interna investeringsmedel och/eller externa finansieringskällor.

Framtagandet av de reviderade skötselplanerna, liksom flera aktuella fysiska åtgärder i naturreservaten, ingår som en del av det EU-stödda projektet ”*LIFE Bridging the gap*” där åtgärderna medfinansieras från EU med 60 procent, Naturvårdsverket med 20 procent och Linköpings kommun med 20 procent.

Kommunala mål

I kommunfullmäktiges övergripande mål för mandatperioden 2014-2018 står under Mål 5 (En ekologiskt hållbar kommun) att ”Värdefulla naturområden ska säkras och kommunen ska aktivt arbeta för att bevara den biologiska mångfalden”.

Jämställdhet

Kommunala naturreservat i tätortsnära natur innebär goda möjligheter till naturupplevelser och rekreation för alla. Naturreservatens skötselplaner innehåller bland annat mål och åtgärder för ökad tillgänglighet och informations- och rastplatser samt skyltade stigar. Åtgärder av detta slag ger ökade förutsättningar för upplevd trygghet under naturvistelsen vilket gynnar flera målgrupper som personer ovana vid naturvistelser, personer med funktionsvariation och kvinnor.

Samråd

Förslagen till reviderade skötselplaner har varit ute på offentligt samråd i enlighet med bestämmelser i kap.7 miljöbalken och Förordning (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera. En sammanfattning av inkomna synpunkter ges nedan.

Viggeby

Länsstyrelsen Östergötland anser att skötselplanen är väl genomarbetad och välskriven. Några synpunkter av redaktionell karaktär lämnas, framförallt rörande integreringen av skötselplanen med bevarandeplanen för Viggeby Natura 2000-område (med samma gränser som naturreservatet). Länsstyrelsen föreslår också att veteranisering av tall gärna bör genomföras vid olika tidpunkter för större naturvårdsnytta. Synpunkterna inarbetas i allt väsentligt.

EON Energidistribution AB har ledningsrätt i området och påpekar behovet av underhåll och eventuell förnyelse av ledningen. Samråd sker inför dessa åtgärder och det föreligger heller ingen annan konflikt mellan skötselplanens innehåll och förekommande ledningar.

Viggeby båtklubb tycker att skötselplanen är mycket innehållsrik och väl genomarbetad. Båtklubben påpekar att det bland anordningarna vid båthamnen också finns en miljöstation. Detta läggs till i planen. Från klubbens sida skickar man också med ett önskemål om regelbundna röjningar i ett mindre skogsparti invid båthamnen. Detta noteras och ingår i den återkommande samverkan som sker mellan klubben och reservatsförvaltningen.

Linköpings svampklubb lämnar positiva synpunkter på ett flertal av skötselplanens föreslagna åtgärder och skötselriktning men har också flera önskemål och rekommendationer om specifika svampgynnande insatser. Dessa synpunkter mottages i stort positivt, noteras och får ingå i underlaget inför kommande naturvårdsåtgärder.

Östergötlands ornitologiska förening ser en mycket väl genomarbetad skötselplan och tillstyrker den i sin helhet.

Fritidsboende inom reservatet tycker att skötselplanen är innehållsrik och mycket intressant. Fritidsboende lämnar några praktiskt inriktade synpunkter på skyltning av vandringsleden (vilket noteras och ska åtgärdas), på skötseln av gårdsmiljön (vilket överensstämmer med skötselriktningen i planen) och kring löpande skötsel och underhåll av Viggebysandsbadet, reservatsentrén vid Viggebysand samt parkering och grusvägar. En utökning av parkeringsplatsen vid Viggebysand enligt yttrandet är inte möjlig på grund av andra planerade åtgärder här men andra synpunkter mottages positivt och kan beaktas i fortsatt utveckling av skötseln.

Vidingsjöskogen och Ullstämmaskogen

Länsstyrelsen Östergötland anser att skötselplanen för Vidingsjöskogen är väl genomarbetad och välskriven. Man lämnar ett antal synpunkter av redaktionell karaktär. Några benämningar på Natura 2000-habitat bör också ändras. Veteranisering av tall påpekar man bör göras under en utsträckt tidsperiod för att minimera risken för angrepp av större märgborre som kan konkurrera ut hotade arter. Termen naturvårdsgallring bör bytas ut mot luckhuggning eller likande. Det bör tydliggöras att det har gjorts ändringar av Natura 2000-habitaten på grund av att inventeringar har förbättrat kunskapsläget. Dessa synpunkter inarbetas. Skötselplanen för Ullstämmaskogen påtalar länsstyrelsen bör genomgå vissa förändringar för att tydliggöra att den även utgör bevarandeplan för Ullstämman Natura 2000-område. Rubriken på framsidan bör ändras och en underrubrik angående Natura 2000 bör läggas till. Begreppet naturvårdsgallring bör bytas ut. Dessa synpunkter inarbetas.

Miljökontoret har inga synpunkter.

Linköpings orienteringsklubb (LOK) är positiva till en skrivning om att samla ihop och forsla ut ris och virke gällande skötselområde 4 i Ullstämmaskogen och önskar att denna skrivning även ska finnas för skötselområde 3 i Ullstämmaskogen och 3 och 4 i Vidingsjöskogen. Denna förändring genomförs. LOK önskar vidare att inga nya betesfällor görs. Detta kommer dock att ske i den södra delen av Ullstämmaskogen, då detta är viktigt för naturvärdena, men gott om genomgångar ska byggas så att man lätt kan passera hagen. LOK har även påtalat att kartunderlagen i remissen är inaktuella, vilket har rättats till. Slutligen påpekar LOK att skrivningarna om friluftsliv är betydligt mindre utförliga i den nya skötselplanen än i den gamla och oroar sig för en förskjutning mot mer naturvård och mindre friluftsliv i reservaten. Så är dock inte fallet. Reservatets syfte behandlas i reservatsbeslutet, vilket inte har ändrats. De kortare formuleringarna genomsyrar hela skötselplanen, inte bara delarna som rör friluftslivet, och skötsel och inriktning gällande friluftsliv kommer att kvarstå.

Linköpings svampklubb har lämnat synpunkter på skötselplanen för Ullstämmaskogens naturreservat. Man önskar att det vid behov skapas död granved på den plats där den sällsynta gräddtickan finns för att den ska kunna leva kvar i Ullstämmaskogen. Man önskar stängselgenomgångar till den nya betesmarken och välkomnar röjning i skötselområde 4. Dessa önskemål tillgodoses i skötselplanen. Dessutom önskar man en större parkeringsplats och att grusvägen fram till denna förbättras. Dessa synpunkter hör inte till skötselplanen men noteras.

Linköpings fågelklubb tillstyrker skötselplanerna.

Mera Lera MTB önskar att cykling ska vara tillåtet i reservaten men är medvetna om att detta inte regleras av skötselplanerna.

Uppföljning och utvärdering

Skötselplanerna innehåller mål och riktlinjer för löpande uppföljning och dokumentation av åtgärder respektive utveckling av reservatets värden i relation till bevarandemålen. Efter omkring tio år är det aktuellt med en översyn och eventuell revidering av respektive skötselplan.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller MBL-förhandling är inte påkallad.

Kommunledningsförvaltningen

Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

Paul Håkansson

Leif Lindberg

Beslutet skickas till:
Kommunstyrelsen
Naturvårdsverket
Skogsstyrelsen
Havs- och vattenmyndigheten
Riksantikvarieämbetet